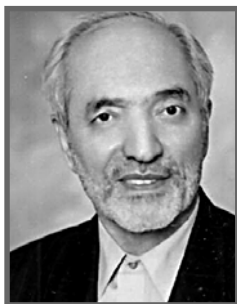

نگاه اتاق به اصل ۴۴

نایب رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران از الزامات و راهکارهای اجرای موفق اصل ۴۴ می‌گوید.

جامعه و افکار عمومی، وجود خلأهای قانونی، آیین‌نامه‌ای و دستورالعملی متعدد، عدم اجرای صحیح فرآیند خصوصی سازی، عدم تعریف نقش و وظایف قوای سه‌گانه از یک سو و بخش خصوصی از سوی دیگر، عدم صدور

مجوزهای لازم برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در زمینه فعالیت‌های اقتصادی مذکور در صدر اصل ۴۴ قانون اساسی، عدم اعتماد دولت به بخش خصوصی (مردم)، عدم پایداری دولت به سیاست‌ها و قوانین مصوب و قواعد اقتصاد رقابتی و مکانیزم عرضه و تقاضا، بزرگ‌نمایی و جوسازی در ارتباط با شبهات و اشکالات احتمالی فرآیند خصوصی سازی و یا سوء مدیریت‌های احتمالی و ...

وی معتقد است: برای پیشگیری از پدیده‌ها و رخدادهای مورد اشاره می‌توان از ابزارها و روش‌های مختلفی بهره گرفت. برای مثال، مفاهیم ارزشمندی مانند سرمایه‌گذاری، تولید، تجارت، صادرات، سود، مالکیت اشخاص از منظر شرع مقدس اسلام، سنت و سیره پیامبر اعظم (ص) و ائمه علیه السلام و فرهنگ غنی ایران توسط شخصیت‌های دینی، مذهبی، علمی و فرهنگی و نیز مسؤولین عالی‌رتبه کشور از طریق تریبون‌های مختلف و رسانه‌های گوناگون برای مردم تبیین شود. در عین حال، معایب اقتصاد دولتی و محاسن اقتصاد مردمی و متکی بر آحاد مردم جامعه برای دولت، ملت و کشور به ویژه از منظر ایجاد اشتغال، رونق تولید، توسعه صادرات، رشد محصول ناخالص داخلی، کاهش هزینه‌های جاری دولت و گسترش عدالت اجتماعی توسط مسؤولین بلندپایه کشور، دانشمندان، متخصصین و نخبگان و مدیران اقتصادی کشور از طرق مختلف برای افکار عمومی تشریح گردد. از سوی دیگر، باید قوانین، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های لازم در اسرع وقت توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام، مجلس و دولت حسب مورد تهیه، تصویب و برای اجرا ابلاغ گردد. همچنین ستاد پیگیری امور سازمان‌دهی خصوصی سازی در کشور و کارگروه‌های تخصصی آن با مشارکت نمایندگان بخش خصوصی در اسرع وقت تشکیل شده و به صورت جدی فعالیت‌های خود را آغاز نماید. این ستاد باید تصمیمات، اقدامات اجرایی و نتایج حاصله را به اطلاع مردم برساند. به موازات، باید نقش و وظایف جدید قوای سه‌گانه به ویژه دولت و بخش خصوصی در اسرع وقت تدوین، تصویب و ابلاغ و اجرا شده و دولت التزام و پایداری خود را به نقش جدید خود در عمل به مردم نشان دهد. البته دولت باید امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری را فراهم نموده و زمینه جذب سرمایه‌های خارجی را مهیا سازد و ضمانت‌های لازم را در این خصوص صادر کند. دولت باید چگونگی تعامل با بخش خصوصی، احترام به حریم مالکیت بخش خصوصی، تکریم منافع مشروع و قانونی بخش خصوصی و شرایط معامله و مرادده با بخش خصوصی را نیز تدوین و اعلام نماید.

بر این که برای تحقق واقعی این انقلاب عظیم اقتصادی، باید اقدام جدی در خصوص امنیت سرمایه‌گذاری - که مورد تصریح و تأکید مقام معظم رهبری نیز می‌باشد - صورت پذیرد، می‌افزاید: تغییر نقش دولت از تصدی‌گری به سیاست‌گذاری، هدایت و نظارت، یکی از مؤلفه‌های اساسی تحقق اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی است. در عین حال، آزادسازی اقتصادی و تجاری و پذیرش اقتصاد رقابتی به عنوان عامل اصلی دستیابی به اهداف مورد نظر باید در اسرع وقت عملیاتی شود. حذف قوانین بازدارنده و مجوزهای متعدد ایزایی نیز از جمله راهکارهای مورد توصیه می‌باشد. همچنین آزادسازی بازارهای پولی و بانکی (ارزی و ریالی) یکی از پیش شرط‌ها و مؤلفه‌های اساسی اجرای سیاست‌های مورد بحث می‌باشد. در همین راستا، هدفمند کردن و کاهش تدریجی یارانه‌ها مورد انتظار است، ضمن این که بازنگری و اصلاح قوانین تجارت، کار، صادرات و واردات، امور گمرکی، سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی و تعیین اجتماعی در جهت تسهیل امور باید انجام شود.

آزاد سازی دوجانبه

آقای میرمحمد صادقی معتقد است که، آزادسازی فضای سیاسی همگام با فضای اقتصادی، یکی دیگر از پیش نیازها و ابزارهای اجرای موفق سیاست‌های کلی اصل ۴۴ می‌باشد. به علاوه، تعامل مثبت با جهان و اقتصاد جهانی، از دیگر راهکارهای کسب توفیق در این خصوص محسوب می‌شود. پایداری قوانین و پایداری دولت به آنها نیز مورد تأکید فراوان است.

وی در ادامه پیشنهاد می‌کند: نظر به ضرورت و فوریت همکاری بخش‌های دولتی و خصوصی در زمینه اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و نمایندگان شورای رؤسای اتاق‌های سراسر کشور و متخصصین و کارشناسان مربوطه در ستاد پیگیری امور سازمان‌دهی خصوصی سازی در کشور و نیز در کمیسیون ویژه اصل ۴۴ قانون اساسی در مجلس شورای اسلامی، عضویت داشته باشند. به موازات، با توجه به این که فرآیند واگذاری بنگاه‌های مورد نظر مستلزم دارا بودن تخصص‌های ویژه می‌باشد، بهتر است کارگروه‌های مورد نیاز متشکل از نمایندگان بخش‌های دولتی و خصوصی و نیز نمایندگان مجلس در زیر مجموعه "ستاد" و "کمیسیون" یاد شده تشکیل شوند.

نایب رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران با اشاره به این که اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ممکن است با موانع بازدارنده مختلفی روبه‌رو شود، برخی از موانع و عوامل پیش روی اصل ۴۴ را چنین ابراز می‌کند: مقاومت بدنه اجرایی بخش دولتی، مقاومت مدیران و کارمندان شرکت‌های دولتی، ایجاد فضای روانی منفی و مخرب در ارتباط با خصوصی سازی و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، تکاثر ثروت، مالکیت اشخاص، بیکاری نیروی کار و غیره در سطح

اجرای بندهای "الف" (آزادی ورود بخش خصوصی به برخی از بخش‌های صدر اصل ۴۴) و "ج" (خصوصی سازی یا واگذاری برخی از شرکت‌های دولتی) سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی نیازمند ملزومات و ابزارهای بسیاری است. آقای علاءالدین میرمحمد صادقی، نایب رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در این خصوص می‌گوید: اساسی‌ترین پیش شرط اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، تغییر ذهنیت بخش دولتی در ارتباط با بخش خصوصی و توانمندی‌های این بخش و چگونگی همکاری بخش‌های دولتی و خصوصی می‌باشد. بدین معنی که نه تنها هیچ تقابلی میان آنها وجود ندارد، بلکه خصوصی سازی، فرآیند توزیع مجدد منابع بین کارآفرینان کشور با آرایشی جدید است. پیش شرط مهم دیگر برای عملیاتی شدن سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، تعریف نقش‌های جدید برای دولت، بخش خصوصی و مناسبات کشور با دنیای خارج و جوامع بین‌المللی می‌باشد. لازمه تعریف نقش جدید، باور کردن مردم به بخش خصوصی به عنوان موتور محرکه اقتصاد است. بخش خصوصی قشر خاصی نیست، بلکه همه آحاد جامعه می‌باشد. در عین حال، برای توفیق در این عرصه جدید، دولت باید به اصول و قواعد اقتصاد رقابتی و مکانیزم بازار (عرضه و تقاضا) اعتماد کند، زیرا با ساختار کنونی اقتصاد، اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی مقدور نیست. به عبارت دیگر، خصوصی سازی نیازمند اصلاح ساختار اقتصاد کشور است. به علاوه، اجرای تکالیف ناشی از ابلاغیه مقام معظم رهبری، مستلزم تدوین و ارائه سریع طرح عملیاتی آیین‌نامه‌های اجرایی و جدول زمانبندی اجرای روند خصوصی سازی است. در این زمینه، اصلاح قوانین مربوطه و تصویب قوانین جدید مورد نیاز باید به فوریت در دستور کار دولت و مجلس قرار گیرد. همچنین شایسته است مجمع تشخیص مصلحت نظام نقش و وظایف قوای سه‌گانه پس از ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی را تهیه نموده و پس از تصویب و تنفیذ مقام معظم رهبری، برای اجرا به دولت، مجلس و قوه قضاییه ابلاغ کند. به نظر می‌رسد بهتر است یک گروه بازرسی زیر نظر مستقیم مقام معظم رهبری عملکرد سه قوه را با توجه به وظایف مصوب مورد اشاره و در ظرف زمان مربوطه، بررسی و ارزیابی کرده و گزارش پیشرفت یا عدم پیشرفت و نیز علل آن را جهت اقدام مقتضی و برخورد‌های قانونی به معظم له ارائه نماید. به موازات، ایجاد فضای مناسب و شرایط مورد نیاز در بین افکار عمومی از طریق صدا و سیما، مطبوعات و جراید برای اجرای سیاست‌های موصوف در جهت ارزشی دانستن سرمایه‌گذاری، تولید و تجارت و کسب درآمدهای مشروع و قانونی و آثار مثبت آن برای کشور و مردم، مورد تأکید است.

نایب رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران با تأکید